

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratov:
Din p
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—
„ „ „ 1/2 „ 300.—
„ „ „ 1/4 „ 150.—
„ „ „ 1/8 „ 75.—
„ „ „ 1/16 „ 37.50

VII. letnik.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1924.

Štev. 24.

Dr. Fran Windischer:

O zavodu za pospeševanje obrta v Gradcu in drugih obrtniških vprašanjih

Zavod za pospeševanje obrta v Gradcu je bil ustanovljen od dežele Štajerske, katera je vzdrževala to napravo ob prispevkih drugih faktorjev. Po prevratu je prevzela zbornica za trgovino, industrijo in obrt v Gradcu. Zavod za pospeševanje obrta od dežele, katera je pri tej priliki izročila graški zbornici posebno poslopje, v katerem je sedaj nastanjena graška zbornica, hkratu pa tudi Zavod za pospeševanje obrta. Vodja zavoda je sedaj znani organizator in vodnik obrtništva gospod Avgust Einspinner. Zavod za pospeševanje obrta ima svoje prostore v drugem nadstropju. Zavod je jako praktično urejen in ima predvsem tako uredbo, da je mogoče s posebno skrbnostjo gojiti strokovne tečaje za najrazličnejše obrtne stroke. Tečaji, kateri se skoro brez presledka vrše, so navadno ob večernih urah. Poučujejo, v kolikor gre za specialne in dovrševalne tečaje, strokovni učitelji. V navadnih strokovnih tečajih poučujejo običajno graški mojstri, kateri so na glasu kot dobri strokovnjaki in pripravi učitelji. Poleg strokovnih tečajev, kakor so krojaški, čevljarški, mizarski, se vrše od časa do časa tudi tečaji za knjigovodstvo in za risanje. Novembra meseca so imeli tečaj za čevljarje, v katerem je predaval anatomijo vseučiliški profesor. Bil je to ortopedični tečaj. Glavna stvar na polju obrtnega pospeševanja so zadnja leta strokovni tečaji. Ti tečaji niso več brezplačni, marveč morajo udeležniki plačati poseben režijski prispevek. Podpore udeležnikom in sploh brezplačnost je pri teh kurzih, ki so v interesu obrtnikov samih, izginila. Udeležniki radi plačajo prispevke. Vodstvo ima s tem dobra izkustva, ker ljudje to, kar so plačali, sami višje cenijo nego ono, kar so zastoj dobili. Za gotove tečaje, ki se redno ponavljajo, imajo stalne strokovnjake pogodbeno zagotovljene, vendar navadno ne tako, da bi bili stalno nameščeni pri zavodu. Honorar učiteljem je seveda različen in je zavisen od kakovosti vsakokratnega tečaja. Tudi režijski prispevki udeležnikov so različni in se ravnaajo seveda po stroških, katere ima zavod s priredbo za učne moči in za učila. Na razpolago sta dve dvorani, ena večja, druga manjša, ki se moreta tudi spojiti v eno. Poskrbljeno je za raz-

svetlavo in za strujo po posebnih potrebah tečaja. Možne so projekcije in so posebne naprave za obešanje na stenah, tako da ni treba zabijati žebeljev za risbe, slike in podobne stvari. Tečaji se navadno vrše zvečer, so pa tudi tečaji, ki se vrše ves dan, tako na primer tečaj za tesarje, ki se vrši ob času, ko ima stroka manj dela. V teh dvoranah se vrše tudi razstave, katerim se tako za mojstrska dela kakor za vajeniška dela posveča v okrožju graške zbornice posebna pozornost, ker se jim pripisuje velika izobraževalna vrednost. Razstave se vrše tudi lokalno po drugih mestih ter se za take priredbe dajejo podpore od različnih javnih faktorjev. Imeli so tudi sočasne razstave za dela samostojnih obrtnikov in za vajence z lepimi uspehi.

Na razpolago je obrtnikom knjižnica, ki je dostopna podnevi in zvečer. Knjižnica ima znatno število knjig in strokovnih časopisov. Pozna se pa, da je izdajanje strokovnih listov po vojni mnogo težavnejše, ker je cela vrsta strokovnih časopisov prenehala. Tudi nabavljanje novih knjig je zvezano z velikimi težavami, ker so drage in so na razpolago le skromna sredstva. Zavod za pospeševanje obrta je nastanjen v zborničnem poslopju, katerega je zbornica dobila od dežele Štajerske pod tem pogojem, da ostane zavod v teh prostorih in da zbornica skrbi za kurjavo in razsvetlavo. Stalnega osebja je razmeroma malo. Dejansko vodi zavod sedaj znani strokovnjak v obrtniških vprašanjih, zaslužni graški obrtnik g. Avgust Einspinner. Moža diči velika iniciativnost in se sedaj, ko ni več v politiki, posveča s posebno vneto organizaciji in izobraževanju obrtništva.

S kreditnimi akcijami, z javnimi dobavami se zavod ne peča. Te stvari so sedaj v rokah gospodarskih zadrug, katere so jako razvite na Štajerskem. Obrtne stanovske zadruge so zvezane v okrajnih zvezah ter v deželni glavni zvezi okrajnih zvez s sedežem v Gradcu. **Zavod za pospeševanje obrta daje najrazličnejša strokovna in tehnična navodila obrtnikom, posveča sploh svojo skrb posvetovanju obrtnikov, s posredovanjem za nakup strojev, orodja, materiala se pa ne peča.**

Obrtnonadaljevalne šole so že lepo razvite. Po vojni so bile gotovo težave z naraščanjem, ali razmere se boljšajo in se v teh šolah, ki so splošne in strokovne, dosegajo prav bodreči uspehi. Tu pa tam imajo tudi še težave, ker se je treba boriti proti tendenci, da se drži preveč vajencev. Mnogo vajencev gre po dovršeni učni dobi v tovarniško delo. Pouk se na-

vadno vrši v času od pete do sedme ure, pa tudi večsih od četrte do šeste ure. Mojstrske skušnje so že oblikovane. Vršijo se na Štajerskem štirikrat na leto pri Zavodu za pospeševanje obrta. Oglasi se za vsak rok kakih 70 udeležnikov. Izkušnja so dobra. Izprašani mojstri dobe posebna mojstrska pisma, ki so prav lično in okusno izdelana. V nekaterih drugih kronovinah v Avstriji se mojstrske izkušnje vrše pri zadrugah ali uspehi niso tako povoljni. Za nove mojstre so ti izpiti praktično važni, ker taki novi obrtniki, ki nimajo mojstrskega izpita, ne smejo imeti vajencev. Pridobitne prilike niso lahke, in resni obrtniki se trudijo s svojim naraščanjem vred, da izpopolnjujejo svoje strokovno znanje. Konkurenca je ostra in vzdržati se more v konkurenčnem boju dobro le tak mojster, ki je dobro podkovan v svojem rokodelstvu.

Zavod za pospeševanje obrta v Gradcu ima za predsednika g. Avgusta Einspinnerja, kateri je tudi dejanski vodja te izobraževalne naprave. G. Einspinner je mož širokih vidikov in je zelo vnet za obrtno pospeševanje. Zanimivo je, da je ta preizkušeni obrtniški vodja odločen nasprotnik tistega gibanja, ki se je brez pravega premisleka zanašalo tudi med avstrijske obrtnike in ki meri na to, da bi se za obrtnike napravile posebne obrtniške zbornice.

Gospod Einspinner je mnenja, da bi bila delitev enotnih zbornic jako kvarna in bi oslabil moč in veljavo delodajalske organizacije. Imeli smo priliko ogledati si natančno uredbo in delo Zavoda za pospeševanje obrta na Štajerskem pod ljubeznivim vodstvom gospoda predsednika zavoda samega, kateri je z največjo uslužnostjo odgovarjal na vsa predmetna vprašanja. Preverili smo se, da sta uspevanje in večje vodstvo Zavoda za pospeševanje obrta mogoča le tam, kjer sta v tesni zvezi s prizadetimi krogi, naslonjena na poklicno zastopstvo gospodarskih krogov, ki je zbornica za trgovino, industrijo in obrt. Gospod Einspinner je odločno mnenja, da je posebnim potrebam obrta, industrije in trgovine prav dobro in lahko ustreči v enotnih zbornicah, katere imajo posebne sekcije za trgovino, obrt in industrijo s primerno avtonomijo posameznih skupin.

Vajeniška razstava v Ljubljani.

Spomladi, koncem meseca aprila prihodnjega leta, bo priredila »Zveza obrtnih zadrug« v prostorih ljubljanskega velesejma vajeniško razstavo. Ta prireditve bo za obrt velikega pomena, saj je njen namen, da javno pokaže, kaj naš obrtni naraščaj zmore. Obrtni naraščaj je nit, ki veže sedanji obrt z bodočnostjo in na to nit je paziti, da se ne uniči, pač pa, da postaja vedno krepkejša. Če smo ponosni na to, da smo obrtniki in da smo neusahljiva korenina v gospodarskem življenju, potem nam tudi ne sme biti vseeno, kakšen naraščaj smo v svojih delavnicah vzgojili. Dober, izobražen vajenec je najboljša slika svojega učnega mojstra, obenem pa je v ponos mojstru in vsemu stanu. Kakor je treba paziti na mlado drevesce, da ne usahne, tako je tudi vajenec prepuščen svojemu učnemu mojstru, da ga vzgoji za koristnega člana človeške družbe. In kot vzgojitelj mora učni mojster vplivati na svojega vajenca, da pokaže svoje zmožnosti, da se potruji in pokaže, da je vzgojiteljev trud obrodil dobre sadove. Povojni obrtni naraščaj, ki je izšel iz dobe demoralizacije, pa še posebno potrebuje trde, a dobrohotne vzgoje, če hočemo, da bo ta obrtni naraščaj kot bodoči nositelj obrta zmožen napredka ter

da bo kos težavnemu položaju, v katerega spravlja obrt brzo napredujoča tehnika.

Naš obrtni naraščaj naj torej s praktičnimi izdelki pokaže svoje znanje. Naša naloga je, da budimo nad svojim naraščanjem, zato naj naraščaj vse Slovenije pokaže, da je slovenski obrt krepak ter da stoji za njim mlad rod, ki bo znal ceniti naš trud in praktično uporabiti svoje znanje.

»Zveza obrtnih zadrug« se je oprijela težavnega dela, da zbere vse moči, ki jih predstavlja naš naraščaj in jih v obliki praktičnih izdelkov in risb javno razkaže na vajeniški razstavi. Ta razstava bo pokazala, katere obrtne stroke so v svojem naraščanju krepke in na kakšni višini stoje. Če bodo tu ali tam pomanjkljivosti, da stroka v naraščanju kvalitativno zaostaja, tedaj bo treba tam v bodoče trdneje prijeti, s praktično ali teoretično izobrazbo, da bo dobila stroka odgovarjajoč naraščaj.

Da bo razstava čim popolnejša in da bo združila naraščaj vse Slovenije, ki je enota, se je zveza obrtna na obrtniške korporacije mariborske oblasti za sodelovanje. In našli smo tudi pri stanovskih tovariših mariborske oblasti polno razumevanje za to vzgojno prireditev! »Splošna zveza obrtnih zadrug« v Mariboru je na svoji seji z dne 1. t. m. sklenila podpirati akcijo ljubljanske posestrime (zveze).

Pri ustvarjanju organizacije za razstavo je našla zveza veliko podporo v vodstvih obrtnonadaljevalnih šol, ki so pokazale največje zanimanje. Šola in delavnica se morata izpopolnjevati, delati roko v roki, potem bomo dobili izobražen naraščaj, ki bo dobil v šoli dobro teoretično, v delavnici pa temeljito praktično izobrazbo.

Zveza, ki s prispevki včlanjenih zadrug težko vzdržuje svoj najpotrebnejši aparat, pa je takoj v začetku akcije naletela na najtežje, to je finančno vprašanje. Vendar pa so jo tudi iz te zadrege rešili oni, ki pojmujejo važnost obrtnega naraščaja in pomen te vzgojne prireditve. Ljubljanski velesejem, v katerega prostorih se bo razstava vršila, je dal prostor brezplačno na razpolago, odsek za upravo fonda za trgovsko in obrtno šolstvo pri ministrstvu trgovine in industrije v Ljubljani je naklonil podboro 3000 Din, Obrtna banka in Ljubljani 2000 Din, Trgovska in obrtniška zbornica pa 4000 Din. Te podpore so zvezi omogočile, da je lahko pričela vsa obsežna pripravljala dela.

Ker je treba za tako obširno prireditev mnogo dela in predpriprav, je razposlala zveza prijavnice na vsa vodstva obrtnonadaljevalnih šol, da jih razdelijo med vajence. Vsak vajenec, ki se hoče udeležiti razstave, mora izpolniti prijavnico, podpisati jo mora tudi učni mojster in jo potem zopet oddati v šoli. Ležeče je torej ne samo na vajencih, temveč tudi na učnih mojstvih, kakšna bo udeležba posameznih strok na tej razstavi. Pravo razumevanje te vzgojne prireditve, posebno pri učnih mojstvih, ki morajo imeti vpliv na svoje vajence, bo gotovo dvignilo razstavo, da bo nam vsem v ponos.

Vajenci naj razstavijo praktične predmete iz svoje stroke, po možnosti pa naj se izdelkom priloži tudi pripadajoča risba. Prireditve, ki je tudi poučnega značaja, bo velike vrednosti tudi za podeželski naraščaj, ki bo imel priliko videti izdelke svojih sotovarišev iz vseh krajev Slovenije, kar mu bo dalo impuls, da se bo z večjo vnetostjo oprijel svojega obrta, kar bo v korist vajencu in učnemu mojstru. Zato ravno podeželskega naraščaja ne sme manjkati.

Zveza bo skušala zbrati prijavnice, katere je razposlala, do konca tekočega leta. Sedaj je čas, da obrt pokaže, kakšna bodočnost se mu obeta, zato pa vsi, ki imate vajence, dajte jim možnost, da razstavijo svoj lastnoročni izdelek. Zadruga, ki imajo namen podpirati obrtni naraščaj, pa naj prispevajo za okrasitev prostora, kolikor ga bodo za svoje vajence rabile, in za prevoz izdelkov. To bi bili edini večji stroški, ki pa gotovo niso previsoki, če upoštevamo veliko vzgojno, moralno in poučno vrednost razstave.

Če kdo nima prijavnice, naj piše na Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani, da mu jo pošlje.

Ureditev stavbnih obrtov.

Dne 3. in 7. novembra se je pri Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani vršila važna anketa o vprašanju, kako naj se za bodoče uredi stavbni obrti. Razmere so ustvarile tak položaj, da nam je nemogoče še nadalje ostati pri tako različnih obstoječih predpisih, na drugi strani pa tudi nemogoče, aplicirati enostransko naše ali hrvatske ali srbske predpise na tako različne pokrajine naše države. Treba nam je zato take ureditve, ki bi na eni strani ustrezala visoko razvitim in naprednim krajem, na drugi pa tudi onim zaostalim pokrajinam, kjer o modernem stavbarstvu še ni govora. Dalje je treba upoštevati upravičene zahteve stavbnih inženjerjev, pri tem pa tudi ščititi malega in srednjega stavbnega obrtnika.

Da ustreže kolikor mogoče danim zahtevam, je zbornica povabila na anketo tako interese iz inženjskih, kakor iz obrtniških krogov ter zastopnike srednje in visoke tehniške šole. Vabilu so se odzvali razen zastopnika ministrstva trgovine in industrije, oddelka v Ljubljani, ki je prisostvoval le informativno, in zastopnika Gradbene direkcije, zastopniki Tehnične visoke šole v Ljubljani, Srednje tehnične šole v Ljubljani, Udruženja jugoslovanskih inženjerjev, sekcije Ljubljana, Zveze industrijcev in Inženjske zbornice v Ljubljani, Pokrajinske zadruga stavbenikov za Slovenijo v Ljubljani, Pokrajinske zadruga zidarskih mojstrov za Slovenijo v Ljubljani, Pokrajinske zadruga tesarskih mojstrov za Slovenijo v Ljubljani, Pokrajinske zadruga kamnoseških mojstrov za Slovenijo v Ljubljani in Zadruga tesarskih mojstrov in vodnjakarjev v Mariboru ter končno kot strokovnjak osebno vabljeni univerzitetni profesor inž. Förster. Anketo je vodil zbornični podpredsednik g. Ogrin s pritegnitvijo obrtnega referenta dr. Pretnarja.

Anketa je došla do soglasnega zaključka,

da se stavbni kot koncesijonirani obrti ne uredi s posebnim zakonom, kakor je to v sedaj veljavnem obrtnem redu, temveč da se bistvene okvire določbe sprejmejo v besedilo novega obrtnega zakona, podrobne izvršilne določbe pa predpišejo s posebno naredbo ali pravilnikom.

Dalje se je soglasno sklenilo,

da se imajo po obrtnem zakonu koncesiji podvrženi stavbni obrtniki deliti sledeče:

- 1.) pooblaščen stavbni inženjerji in arhitekti,
- 2.) zidarski graditelji,
- 3.) tesarski graditelji,
- 4.) zidarski mojstri za manjše podeželske zgradbe in
- 5.) tesarski mojstri za manjše podeželske zgradbe.

Kamnoseški obrt se ima uvrstiti med rokodelske ter zahteva zanj usposobljenost (3- do 4letna mera, 3letna pomočniška služba, vajeniški, pomočniški in mojstrski izpit).

Vodnjakarski obrt se ima kot poseben stavbni obrt ukiniti ter vodnjakarska dela prepustiti stavbnim obrtnikom, pri čemer pa naj se že obstoječim vodnjakarjem pridobljenih pravic ne jemlje.

Glede obsega obrtnih pravic in usposobljenostnih pogojev za posamezne nastete stavbne obrte se je doseglo načelno soglasje ter je anketa predlagala:

Pooblaščen stavbni inženjer in arhitekt sme projektirati in tudi praktično izvrševati vsa dela, za katera je pooblaščen, kakor tudi vse posle, ki so v zvezi z njim. V ta namen mora prijaviti svojo pooblastitev pristojni obrtni oblasti.

(Pripominjamo, da se je pri anketi vpoštevala nova uredba o inženjskih zbornicah in o pooblaščenih inženjerjih. Glej Uradni list št. 100!)

Zidarski graditelj sme projektirati in izvrševati visoke stavbe, ki ne stavijo posebnih zahtev v statičnem, konstruktivnem in arhitektonskem oziru. Taka dela sme graditelj izvrševati le po projektu, izvršenega od stavbnega inženjerja, ozir. arhitekta.

Zidarski mojster sme projektirati in izvrševati samo na deželi visoke stavbe, ki so kvečjemu enonadstropne. V mestih, trgih, letoviščih in industrijskih krajih, ki jih določi pristojna oblast, pa sme izvrševati samo manjša popravila in adaptacije. Vse druge visoke stavbe in dela na njih, ki so jih upravičeni projektirati in izvrševati zidarski graditelji, pa sme zidarski mojster izvrševati le po projektu zidarskega graditelja, pooblaščenega stavbnega inženjerja ali arhitekta, to pa le v krajih, ki niso izzeti.

Tesarski graditelj sme projektirati in izvrševati vse lesene zgradbe in konstrukcije, v kolikor ne stavijo posebnih zahtev v statičnem in arhitektonskem oziru. Taka dela sme pač izvrševati ne pa projektirati.

Tesarski mojster sme samo na deželi projektirati in izvrševati tesarska dela običajne vrste, kakor n. pr. podstrešja za stanovanjska in gospodarska poslopja običajnega obsega in sestava. V mestih, trgih, letoviščih in večjih industrijskih krajih, ki jih določi pristojna oblast, sme izvrševati samo manjša popravila in adaptacije. Vse druge lesene zgradbe in konstrukcije, ki so jih upravičeni projektirati in izvrševati tesarski graditelji, pa smejo izvrševati tesarski mojstri le po projektu tesarskega graditelja, pooblaščenega inženjerja ali arhitekta, to pa le v krajih, ki niso izzeti.

Usposobljenostni pogoji za izvrševanje stavbnih obrtov, ki jih pooblaščenemu stavbnemu inženjerju in arhitektu, kadar prijavi obrtni oblasti stavbni obrt, ni treba izkazati, so za ostale stavbne obrte sledeči:

1.) Za zidarske graditelje dovršitev srednje tehnične šole in matura, temu sledeča šestletna praksa, od tega najmanj dve leti kot delovodja (polir) na stavbi ter položitev graditeljskega izpita pri višji gradbeni oblasti.

2.) Za zidarske mojstre tri-, odnosno po sklepu zadruga štiriletna učna doba, dovršitev šestletne prakse, od tega dve leti kot delovodja (polir) na stavbi in položitev mojstrskega izpita.

3.) Za tesarske graditelje dovršitev srednje tehnične šole in matura, temu sledeča šestletna praksa, od tega eno leto ročnega dela v tesarski delavnici, najmanj dve leti pa kot delovodja (polir) in položitev graditeljskega izpita pri višji gradbeni oblasti.

4.) Za tesarske mojstre dovršitev učne dobe treh, odnosno po sklepu zadruga štirih let, šestletna praksa, od tega najmanj dve leti kot polir in položitev mojstrskega izpita.

Namesto mature (zrelostnega izpita) na srednji tehnični šoli naj bi se morebiti uvedel enakovreden izpit pri višji gradbeni oblasti.

Praktično izvežbanim kandidatom se more dovoliti izpregled obiska srednje tehnične šole ter dopustiti, da kot eksternisti polagajo maturo (zrelostni izpit). Oni, ki so absolvirali stavbno rokodelsko šolo, se pri izpitu oprostijo od onih predmetov, ki so se jih učili v navedeni šoli.

Soglasno se nadalje sprejme predlog,

naj se glede stavbnih obrtov prepove zakupništvo in tako zvani dosedanjí prosti obrt gradbenih podjetnikov neusposobljenim osebam. Podjetnik sme biti samo pooblaščen stavbni inženjer, arhitekt, odnosno upravičeni graditelj ali mojster;

ustavi naj se določba, da se smejo oblasti pri svojih gradbenih delih posluževati le za dotična dela upravičenih obrtnikov. (Slednje se je sprejelo s soglasjem vseh navzočih, izvzemši zastopnika gradbene direkcije.)

Dalje se je sprejela zahteva Zadruga stavbenikov, da ne sme zastopati noben stavbni obrtnik dveh različnih stavbnih podjetij na podlagi ene svoje koncesije.

Josip Stajniko, Maribor:

Obrtništvo v Mariboru.

Ko smo leta 1920. ustanovili «Slovensko obrtno društvo» v Mariboru, smo si stavili nanj velike upe, zlasti pa tukaj v obmejnem mestu, kjer je bilo nujno potrebno, razširiti idejo slovenskega obrtnika. Zavedali smo se velikega pomena takšne važne organizacije, ki bi imela nalogo ščititi in širiti poleg strokovnih organizacij tudi interese splošnega legalnega obrtništva. Saj so se tudi drugi stanovi pričeli takoj po prevratu zopet zelo živahno gibati in razvijati, kakor naglo so rasle različne stanovske organizacije. Zlasti je takrat naglo in močno nastopilo na plan delavstvo ter si je ustvarilo organizacijo, katere uspeh so brez dvoma razni delavski zaščitni zakoni.

Nam obrtnikom je bilo jasno dokazano, da ne smemo držati več rok križem, marveč se je treba poprijeti dela ter ustvariti samostojne obrtne organizacije. In res so se začela ustanavljati razna obrtniška društva, zadruga, zveze itd.

Naše mariborsko «Slovensko obrtno društvo» je izpočetka že krepko raslo in se razvijalo, tako da je število članov kmalu naraslo na 300. V kratkem času obstoja je imelo zaznamovati s pomočjo svojih pridnih članov in z agilnim odborom na čelu res lepe uspehe. Leta 1921., torej po komaj enoletnem obstoju, je priredilo prvo obrtno razstavo, ki je bila sicer bolj lokalnega pomena, ki pa je vseeno vsebovala že krasne izdelke naših domačih obrti, v dokaz, da je naše slovensko obrtništvo sposobno tudi konkurence. Leta 1922. je sledila druga «Pokrajinska obrtna razstava» že v precej večjem obsegu in slogu in leta 1923. pa

krasna in lepo uspela Industrijsko-obrtna vzorčna izložba. Društvo je torej tekom treh let obstanka ogromno napredovalo. Društvo je bilo strogo obrtniško in je delalo izključno za interes in razvoj splošnega obrtništva. Koliko je bilo takrat sej, sestankov, resnih in družabno veselih, koliko strokovnih zborovanj, koliko resolucij se je odposlalo na razna odločilna mesta, koliko takih intervencij je uspelo. Kje je danes vse to?

Slovenski obrtniki Maribora, ali še kaj živimo? Ali bi ne bilo prijetno in koristno, da se zopet od časa do časa snidemo na resen razgovor o perečih vprašanjih ali pa v razvedrilo po dnevnem delu, na prijetnem družabnem večeru, pozvani od naše stanovske organizacije? Da se prijateljski pogovorimo, da si potožimo svoje težave in da poudarjamo, kako znova začeti in širiti idejo potrebe naše obrtniške organizacije. Kje so danes vse tiste obljube onih, ki so nam obljubljali takrat, ko so se polastili naše stanovske organizacije, financijelno in materijelno pomoč, podpiranje potom nabavljalnih zadrug itd.? Zakaj se je vrgla v društvo baklja ognja in prepira s strani oseb, ki danes kot neobrniki stoje na čelu našega društva in so ga obsodili v brezdelje in umiranje? Zakaj smo nasledili praznim frazam in geslom ljudi, kateri poprej nikdar niso kazali interesa za naša obrtniška vprašanja? Ako je še kaj idealizma v nas in ako nam je za napredek našega stanu, ne bomo pustili upropasti naše zaščitne obrtniške organizacije. Obrtniki, tovariši! Ključ, ki nam odklene vrata boljše bodočnosti, je v nas samih, v naših trdno strnjenih vrstah, v trajnem, skupnem prijateljskem stanovskotovariškem organizatornem delu. Delo, ki nas čaka, je ogromno ravno sedaj, ko smo veliko zamudili. Zbudimo se, pokažimo, da hočemo živeti, proč z mlačnostjo in brezbriznostjo. Samozavest in agilitet, sloga v organizaciji in delo, to je naša edina rešitev celokupnega obrtništva, zatoorej k napredku in razvoju, da nam zasije solnce boljše bodočnosti!

Pravila mojstrske bolniške blagajne.

(Nadaljevanje.)

§ 16. Dohodki blagajne in denarno poslovanje.

- 1.) Dohodki bolniške blagajne so:
 - a) pristopnine in članarine (§ 15, 1. in 3. odst.);
 - b) prispevki za osrednji podporni sklad in podporne sklade poslovalnic (§ 15, 4. odst.);
 - c) posebni prispevki za upravne stroške in podporne sklade (§ 15, 5. odst.);
 - č) darila in volila blagajni;
 - d) obresti in donosi plodonosno naložene imovine;
 - e) kazni članov zadrug po §§ 124. in 127., 5. odst. obrtnega reda;
 - f) razni prejemki blagajne.
- 2.) Pristopnine in članarine s pripadajočimi obrestmi se smejo porabiti samo za izplačilo zavarovanih dajatev (10) in pokritje upravnih stroškov blagajne.
- 3.) Prispevki za podporne sklade, darila in volila, kazni in razni prejemki s pripadajočimi obrestmi se porabljajo za podpore po § 14. in za upravne stroške.
- 4.) Od pristopnin smejo poslovalnice zadržati 40%, od članarin 2%, a poslovalnica za zunanje člane 4% za pokritje svojih upravnih stroškov. V kolikor

ti deleži za pokritje upravnih stroškov niso dovoljeni, se stroški pokrijejo iz posebnega podpornega sklada poslovalnice, vendar je treba takoj pristopiti pobiranju posebnih prispevkov poslovalnice za pokritje upravnih stroškov. Eventualni presežek teh dohodkov pripade posebnemu podpornemu skladu, kjer se ti dohodki in stroški tudi zaračunavajo.

5.) Nadalje smejo poslovalnice zadržati od vsakega mesečnega prispevka 1 dinar za posebni podporni sklad, kateremu pripadejo tudi posebni prispevki poslovalnice za ta podporni sklad.

6.) Od daril in volil smejo zadržati poslovalnice vsa darila, in volila, ki niso namenjena osrednjemu podpornemu skladu; poslovalnicam pripadajo tudi vse kazni, plačane v njihovem okolišu. Obresti posebnih podpornih skladov pripadajo poslovalnicam, ostale obresti se delijo na rezervni sklad in osrednji podporni sklad v razmerju njihove povprečne višine. Razni prejemki pripadajo, komur so namenjeni, v primeru donosa sklada poslovalnice.

7.) 40 % pristopnine in 4 % članarine gre v osrednji podporni sklad za pokritje upravnih stroškov osrednje blagajne; višek upravnih stroškov se ima pobirati s posebnimi prispevki za upravne stroške osrednje blagajne; eventualni presežek dohodkov se porabi v namene posebnega podpornega sklada, kjer se ti dohodki in upravní stroški zaračunavajo.

8.) Poslovalnice zbirajo prispevke in druge dohodke blagajne in izplačujejo iz njih denarne podpore v zmislu teh pravil in pokrivajo stroške zdravljenja in zdravil za svoje člane. Koncem vsakega meseca morajo odposlati 80 % presežka dohodkov nad izdatki osrednji blagajni radi plodonosne naložbe. Če presegajo izdatki dohodke, daje osrednja blagajna potrebna sredstva na razpolago. Vsi izredni izdatki na račun osrednje blagajne se imajo osrednji blagajni pravočasno javiti in obrazložiti.

Razno.

Našim naročnikom! S to številko „Obrtnega Vestnika“ smo zaključili letnik 1924. Imamo pa tudi zaključiti za to leto svojo bilanco in se bojimo, da bo jako neugodno izpadla. Poravnati imamo račune za izdajanje lista in neredno plačevanje naročnine je povzročilo, da ti računi niso malenkostni. Da nam jih bo vendar mogoče poravnati, apeliramo tudi mi na svoje dolžnike, da nam blagovolijo poslati zapadlo naročnino z obratno pošto. Naročnina 24 Din za vse leto je pač tako nizka, da jo zmore vsak še tako reven obrtnik. Onim naročnikom, ki nam ne bi nakazali zapadle naročnine do prihodnje, t. j. prve številke letnika 1925., katera bo izšla dne 1. januarja 1925., bomo poslali navedeno številko „Obrtnega Vestnika“ po poštne povzetju.

Vesele božične praznike!

Upravništvo.

Knjižnica urada za pospeševanje obrta v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrta opozarja obrtnike vseh strok, da bi se pridneje posluževali njegove, z najboljšimi knjigami in revijami opremljene knjižnice. Med revijami je najbolj zastopana lesna, kovinska, električna, stavbna, brivska in ščetarska obrt. Knjige se izposojajo brezplačno običajno za 14 dni, po potrebi tudi za daljši čas.

Redni občni zbor zadruge prevoznikov v Ljubljani se je vršil v nedeljo 7. t. m. v restavraciji »pri Mraku«. Občni zbor je vodil zadružni načelnik g. Fran Kušar. Za obrtno

oblast se je občnega zbora udeležil g. Čehun, za Zvezo obrtnih zadrug pa zvezni tajnik J. Kaiser. Po tajniškem in blagajniškem poročilu se je razvila jako živa debata o stanovskih težnjah.

Organizacija steklarskih mojstrov. V nedeljo 7. t. m. se je izvršil ustanovni zbor novoustanovljene »Steklarske obrtne zadruge za Slovenijo«, ki ima svoj sedež v Celju. Občni zbor je vodil do izvolitve načelstva zadružni nadzornik Založnik, ki je v pozdravnih besedah orisal velik pomen strokovnih organizacij za razvoj domačega obrtništva. Prvo zadružno načelstvo se je sledeče sestavilo: načelnik Franjo Strupi, Celje, podnačelnik Robert Kollmann, Ljubljana; odborniki: Ivan Kovačič, Maribor, Matija Polak, Ormož, Franjo Rifelj, Novo mesto, Rajko Sušnik, Ljubljana, Nikolaj Theuerschuh, Tržič; namestnika Martin Goleš, Celje, Ivan Wernig, Maribor. Za računskega preglednika je bil izvoljen Moric Rauch, Celje, za predsednika preizkuševalne komisije pa predlagan zadružni načelnik. Zadružni proračun se je odobril z zneskom 5600 Din; krije se deloma z rednimi pristojbinami, deloma z letno naklado, ki se je odmerila z vpoštevanjem premoženskih razmer posameznih članov na 200 Din, oziroma 100 Din in 50 Din. Za udeležbo zunanjih odbornikov pri načelstvenih sejah, oziroma prisednikov pri preizkušnjah, so se priznale poleg povračila voznine primerne odškodnine. Članom, ki so neopravičeno izostali od občnega zbora, so se naložile disciplinarne globe po 100 Din, oziroma 50 Din. Redne pristojbine je občni zbor določil sledeče: vpisnina 25 Din, oprosnina 50 Din, preizkuševalna taksa za vajence 50 Din, za pomočnike 100 Din, inkorporacijska pristojbina za nove člane 500 Din. Načelstvo je pooblašeno, da sklepa o pristopu k Splošni zvezi obrtnih zadrug v Mariboru. Zadruga šteje 40 članov. Ker pa v steklarski stroki deluje mnogo neupravičenih obrtnikov, je bil storjen sklep, da se takoj s sodelovanjem vseh članov zberejo potrebni podatki glede steklarskih šušmarjev in se jih energično zasleduje ter odpravi ali pa prisili, da si oskrbijo obrtovnice, če izkažejo svojo strokovno usposobljenost. Tajniški posli se izvršujejo v skupnem zadružnem tajništvu v Celju, hotel »Pri pošti«. Složen nastop steklarskih mojstrov, ki so doslej bili razcepljeni na 19 različnih zadrug, mora tudi naša javnost toplo pozdraviti, ker je z ustanovitvijo skupne organizacije podana garancija za ugoden razvoj te važne stroke, o kateri je že bilo razširjeno mnenje, da mora v naši pokrajini v kratkem izumreti.

Seja zveze obrtnih zadrug v Ljubljani se je vršila 28. novembra t. l. Poročalo se je o dosedanjem delu glede vajeniške razstave. Sklenilo se je, da se bo vršil zvezni občni zbor dne 15. februarja 1925. Prošnja zadruge kamnoseških mojstrov, da naj bi se zvezina doklada znižala za njene člane od 10 Din na 5 Din, se odkloni, ker je doklada že itak jako nizka. Zveza industrijev v Ljubljani je poslala zvezi vsebino spomenice, ki jo je stavila radi oddaje električnega toka v zimskih mesecih na mestni magistrat. Sklenilo se je, da se zveza tej akciji Zveze industrijev pridruži in vloži posebna spomenica. Razpravljalo se je še o nekaterih internih zadevah ter o davkih in izterjavanju prispevkov okrožnega urada za zavarovanje delavcev, nakar je g. zvezni načelnik zaključil sejo.

Obrtniki! Sezite po Obrtniškem koledarju za leto 1925., dokler ga je še kaj v zalogi!

«Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru» je imela zopet svojo redno sejo dne 1. t. m. v restavraciji Narodnega doma v Mariboru. Na dnevnem redu te seje je imela zveza zelo pereča vprašanja, ki so se globoko in dobro pretresla; odposlale so se na različna mesta intervencije, kar bo gotovo zopet v korist celokupnemu obrtništvu. Tudi vsa druga važna vprašanja in urgence rešuje zveza točno in takoj.

Podaljšanje stanovanjskega zakona do 1. maja 1925. Minister za socialno politiko Marko Gjuriš je 12. t. m. podpisal uredbo glede podaljšanja stanovanjskega zakona. To uredbo predloži minister ministrskemu svetu v odobrenje. Uredba se glasi: Člen 1. Zakon o stanovanjih z dne 30. decembra 1921. ostane v veljavi do 1. maja 1925. Člen 2. Odredba stopi v veljavo, ko jo kralj podpiše. V motivih k uredbi se naglašja, da je s to uredbo, ki stopa v veljavo po odobrenju ministrskega sveta in podpisu kralja, začasno stanovanjsko vprašanje rešeno na ta način, da je ohranjen v veljavi najvažnejši člen 3. stanovanjskega zakona, s katerim je zavarovana neodpovedljivost stanovanj in je obenem ohranjen stari način poviševanja, oziroma plačevanja najemnin. To je, da hišni posestniki ne morejo samolastno poviševati najemnin. Odstranjena je tudi nevarnost, da ne bi sodišča priznala veljavnosti uredbe, oziroma podaljšanja stanovanjskega zakona. Ministrstvo za socialno politiko se že sedaj bavi z izdelovanjem načrta novega stanovanjskega zakona, ki se bo takoj predložil novi skupščini.

Inozemci v domačih podjetjih. Inspekcija dela opozarja vse delodajalce, ki zaposlujejo inozemske delavce in nameščence vseh kategorij, da so v zmislu obstoječih predpisov dolžni vsako izpremembo službenega razmerja najkasneje v roku 3 dni po izstopu, oziroma premestitvi inozemca, prijaviti pristojni Inspekciji dela. Prekršitev tega predpisa se bo, kakor tudi zaposlovanje inozemcev brez dovoljenja ministrstva socialne politike, odnosno tukajšnje inspekcije dela, najstrožje kaznovala. Pripominja se, da je inspekcija dela v zadnjem času kaznovala več podjetnikov z občutnimi globami do 2000 Din, ter se interesirani službodajalci ponovno opozarjajo, da se glede zaposlovanja inozemcev točno drže predpisov, ker se bo v zmislu § 123. zakona o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922., Uradni list 211/74, vsaka prekršitev kaznovala z denarno globo do 3000 Din. Tozadevne predpise vsebuje «Pravilnik o zaposlovanju inozemskih delavcev» z dne 9. julija t. l., Uradni list 215/71.

Ukinitev refakcije v iznosu 25 % za izvoz lesenega oglja. Refakcija v iznosu 25 %, ki je bila svoječasno odobrena od Generalne direkcije državnih železnic, za izvoz lesenega oglja v količinah najmanj 500 ton, se ukine.

Kontrola oseb, ki kuhajo žganje iz kupljenih sirovin za domačo porabo. Osebe, ki nimajo sirovin lastnega pridelka za žganjekuho, a žele sirovine kupiti in jih trošarine prosto izkuhati za domačo porabo, morajo, preden sirovine nakupijo, svojo namero prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole in mu predložiti potrjeno občinskega urada o številu družinskih članov, starih nad 18 let. Oddelek finančne kontrole prevzame prijavo in se ob prvi priliki prepriča, ako je dotičnik v resnici kupil toliko sirovin, kolikor se mu jih je dovolilo. Ako se ugotovi, da je nakupil več sirovin, se mu prepove žganjekuha brez prijave in kontrole.

Donos državne trošarine v mesecu avgustu t. l. Po uradnih podatkih se je v mesecu avgustu t. l. pobralo 45.004.278 Din državne trošarine, in sicer v notranjosti države 27.581.781 Din, pri carinarnicah pa 17.422.497 Din. Na posamezne trošarinske predmete se razdeli pobrana

trošarina sledeče: sladkor v notranjosti 7.256.171 Din (pri carinarnicah 10.769.808 Din), kava 24 Din (2.515.824 Din), kavni nadomestki 234.633 Din (0:30 Din), riž 13.838 Din (217.303 Din), pivo 4.325.695 Din, fina vina 78.544 Din (3450 Din), navadna vina 4.777.455 Din, ekstrakti brez alkohola 2944 Din (10.512 Din), liker, konjak in rum 452.077 Din (5338 Din), sveče 37.131 Din (215 Din), električne žarnice 3742 Din (562.690 Din), svetlobni plini 66.668 Din, karbid 210.498 Din (265 Din), kresila 78 Din (43.738 Din), alkohol 8.366.108 Din (50.759 Din), žganje 976.582 Din (33 Din), kisova kislina 461.880 Din (9837 dinarjev), bencin 103.076 Din (3.232.220 Din), kontrolne pristojbine za denaturiranje špirta 207.631 Din. Iz teh podatkov se razvidi, koliko trošarinskih predmetov uvažamo. Zanimivo je, da se je donos trošarine na žganje vsled proširjenja trošarine proste žganjekuhe v mesecu avgustu t. l. napram donosu v istem mesecu lanskega leta znižal za 361.298 Din.

Sestanek članov Zadruga čevljarjev v Ljubljani se je vršil v ponedeljek dne 8. t. m. v salonu restavracije «Pri levu». Sestanek, ki je bil jako dobro obiskan, je vodil zadružni načelnik g. Matej Oblak, kot zastopnika Zveze obrtnih zadrug sta se ga udeležila zvezni načelnik g. Eng. Franchetti in tajnik I. Kaiser. Gg. zvezni načelnik in tajnik sta poročala o vajeniški in obrtniški razstavi ter animirala zborovalce, da naj svoje vajence v čim večjem številu pošljejo z izdelki na razstavo. — Jako veliko ogorčenje je vzbudila razprava o fušarstvu. Poudarjalo se je, da oblasti fušarstvo celo tolerirajo, da ne nastopajo proti fušarjem dovolj dosledno in ostro in so s tem tudi krive, da se je fušarstvo tako bujno razvilo. Sprejela se je resolucija, ki zahteva odločne mere proti fušarjem ter da se uvoz predmetov, ki jih v zadostni meri izdelamo v državi, prepove, odnosno da se naloži visoka carina in da se olajšajo določbe za državne dobave. Zvezni tajnik Kaiser je poročal nato o davkih. Tudi v tej točki se je sprejela posebna resolucija. Sklenilo se je nadalje, da se odpošlje v zadevi fušarstva posebna deputacija na pristojna mesta. V deputacijo so bili izvoljeni gg. zadružni načelnik Matej Oblak, Perdan in Sajovic. — Prav lepo uspeli sestanek je zaključil g. zadružni načelnik ob 2. uri popoldne.

Tretji mednarodni kongres trgovskih zbornic se bo vršil od 21. do 28. junija prihodnjega leta v Bruslju.

Draginja v posameznih državah. Indeksne številke prodajnih cen na debelo, ki so se objavile za mesec avgust in september od «Mednarodnega urada dela», kažejo v posameznih državah rastočo tendenco. Porast je v Poljski in Nemčiji znatnejši. Zadostno občuten je pa tudi v Belgiji, Franciji, Luksemburgu, Finslandskem, Švedski, Danskem, Italiji, Angliji in Združenih državah. Indeksna številka za Avstrijo je pa nasprotno padla; ravnotako je padla indeksna številka v Švici, Kanadi, Avstraliji, Indiji in Japonskem. V drugih državah, o katerih je sploh dobil Mednarodni urad dela podatke, se zdi, da je indeksna številka ostala na istem nivoju.

Trgovski stiki z Rumunijo. Trgovska in obrtniška zbornica v Oradia-Mare (Veliki Varadin), Rumunija, name-rava izdajati informacijski bilten, v katerem se bodo stalno in brezplačno objavljala povpraševanja in ponudbe blaga inozemskih in domačih tvrdk. Interesenti se naj blagovolijo obrniti na gori navedeno zbornico.

Oprostitev od plačevanja taks. Po členu 5. št. 5. zakona o taksah so naprave in zavodi, ustanovljeni s privatnimi sredstvi, če služijo obči državni ali narodni koristi in če nimajo za namen denarnega dobička, s posebnim dovoljenjem ministra za finance oproščeni plačevanja takse za vse svoje vloge in prošnje, ki jih pošiljajo državnim ob-

lastvom, razen onih v civilnih pravnih. Generalna direkcija posrednih davkov tolmači to določilo v tem zmislu, da so naprave in zavodi, katere je na posebno prošnjo minister za finance oprostil plačevanja takse po čl. 5. št. 5., oproščeni plačevanja takse edino za vloge in prošnje, ki so zavezane taksi po tarifni postavki 1., razen onih v civilnih pravnih. Brez takse smejo državna oblastva od njih sprejemati edino še priloge k vlogam in prošnjam, ki so zavezane taksi po tarifni postavki 2., ki po svoji vsebini predstavljajo sestavni del prošnje, razen ako gre za listine, ki so zavezane kakih posebnih taksi.

Koruzna banka. Po nemškem primeru pripravljajo v Vojvodini, kakor poroča »Trgovski Glasnik«, gospodarski krogi osnivanje Koruzne banke. Cilj te banke bi bil, da dajo poljedelci svoje vloge ne v denarju, ampak v hrani. Interes na ta in takšni kapital bi se zopet izplačeval v hrani — koruzi. Ravno tako bi se dajala tudi posojila v hrani, odnosno koruzi.

Prva turbinska lokomotiva v Nemčiji. Že nekaj let se uporablja parna turbina kot izredno ekonomsko in zanesljivo pogonsko sredstvo na parobrodih in v tvornicah na stabilnih mestih. Zadnja leta so se vršili v Nemčiji opetovano poizkusi, da se tudi pri lokomotivah konstruira turbina namesto dosedanjih parnih cilindrov. Ti poizkusi so se posrečili in je nedavno tvrdka Krupp v Essenu izdelala prvo turbinsko lokomotivo, s katero so se delali več časa poizkusi in ki je dala izvrstne rezultate. Na tej lokomotivi se zbog štedenja pare prištedi za 20 do 30 % premoga v sorazmerju z običajnimi lokomotivami. Povečanje moči za vlačenje in štedenje je danes najvažnejši problem strojne tehnike. Kruppova lokomotiva je dosegla tako eno kakor drugo, kar pomeni nov korak naprej v razvoju parnih lokomotiv.

Valutna reforma v Avstriji. Od 1. januarja 1925. se morajo v Avstriji voditi vse knjige, izdajati računi, sklepati pogodbe itd. edino v šilingovi veljavi (1 šiling je 10.000 avstrijskih kron). Tudi bilance za leto 1924. se morajo sestavljati edino v tej veljavi.

Zlate bilance v Avstriji. V Avstriji se bodo po vesteh z Dunaja uvedle s početkom leta 1925. zlate bilance. Vlada namerava načrt o uvedbi zlatih bilanc predložiti v mesecu oktobru. Bilansiranje za leto 1924. se bo izvedlo še v papirnatih kronah.

Položaj ruske industrije. V svojem govoru o gospodarskem položaju je načelnik vrhovnega gospodarskega sveta zatrjeval, da sovjetska industrija nikakor ne more popolnoma zadostiti zahtevam, čeravno se je v tekočem letu dvignila za 32 % napram letu 1923. Načelnik Žerjinski

je izjavil, da je za gospodarski položaj Rusije izrednega pomena uvoz proizvodnih sredstev, ki bodo brezdvomno dvignila splošno blagostanje. Uvozu, ki se mora vršiti v upravičenih gospodarskih mejah, ne smemo torej pripravljati nikakih ovir, je zaključil Žerjinski.

Stalna razstava inozemskega blaga v Aleksandriji. Grška trgovska zbornica v Aleksandriji priobčuje, da je otvorila v lastnem poslopiju stalno razstavo inozemskega blaga, ki ima namen omogočiti stalne stike med producentom, trgovcem in konzumentom. Izdelki so razstavljeni v posebnih steklenih omarah. Pristojbina za prostor, širok 0,25 m, dolg 0,35 m in visok 0,50 m, znaša 20 šilingov na leto. Za dvojni prostor se pobira 10% ni, za trojni pa 25% ni povišek. Seznam razstavljalcev in njihovih izdelkov objavlja v svojih poročilih, ki so v trgovskih krogih v Egiptu in Sudanu jako razširjena.

Koliko pokadi dnevno mesto Varšava. Ni dolgo temu, ko je bilo na varšavskih ulicah prav težko kupiti cigareto ali cigaro. Prodajalci, večinoma invalidi, so ponujali mestu tobaka in cigaret loterijske srečke ali prospekte tobačnega monopola. A vkljub temu je statistično dokazano, da pokadi dnevno mesto Varšava 4.600.000 cigaret v vrednosti 140.000 poljskih zlatov ali preko 1 milijona lir. Od te svote odpade 30.000 zlatov na cigarete, prodane po ulicah.

Priznavanje pravice za točenje pijač. Minister za finance je z razpisom z dne 23. avgusta t. l. št. 405 odredil sledeče: Finančna oblastva morajo osebam, katere zaprosijo, da se jim prizna pravica za točenje pijač, ako hkratu predložijo tudi potrdilo o osebni in krajevni pravici, takoj še isti dan izdati zaproseno dovoljenje za točenje pijač na drobno, čim od njih predhodno pobere začasno odmerjeno takso po tarifni postavki 62. taksne tarife. Pobrano takso zaračunajo finančna oblastva kot depozit, ki se definitivno poračunajo šele, ko uvrsti komisija taksnega obvezanec v primerno taksno skupino. O priliki intimiranja tega razpisa podrejenim oblastvom je generalna direkcija posrednih davkov pripomnila, da so finančna oblastva dolžna izdajati pravico za točenje pijač takoj, ko se prošilec za gostilniško ali kavarniško pravico izkaže s krajevno in osebno pravico, odnosno ako zaprosi za pravico točiti pijače v odprtih ali zaprtih posodah za konzum v poslovnih prostorih (v okrepčevalnicah, vinarnah in žgarnjarnah, delikatesnih, sladničarskih in ostalih njim sličnih obratih), že ako se izkaže edinole z osebno pravico.

Izdajatelj konzorcij »Obrtnega Vestnika«.

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica:

Din 50.000.000.—

Skupne rezerve: okrog

Din 10.000.000.—

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
Celje
Crnomelj
Kranj

Logatec
Maribor
Metković
Novi Sad
Trst

Ptuj
Sarajevo
Split
Gorica

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu
vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

Telefon
št. 379.

LJUBLJANA

Telefon
št. 379.

Dunajska cesta 46.

.....

Usakovrstna tesarska dela, moderne lesne
stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne,
cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice,
leženice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. — Tovarna furnirja.

Kreditni zavod

za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50
(v lastnem posloplju).

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in 548.

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papirjev, deviz in valut, borzna
naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic
in kuponov, nakazila v tu- in
inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Strojne tovarne

in livarne, d. d.

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 35

Brzojavi: Stroj

Telefon št. 142 in 230

Stroji za obdelovanje lesa

Turbine

Sesalke

Transmisije

Armature

Zvonovi

Železolivarna

Kovinska

Obrtna banka

v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne surhe po iz-
rednih pogojih, pospešuje ustanav-
ljanje obrtnih in industrijskih podje-
tij, izvršuje vse bančne transakcije
najkulantneje. Vloge na knjižice in na
tekoči račun se obrestujejo počenši s
1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.